

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів внутрішнім водним, морським транспортом»

I. Визначення проблеми

Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 № 212 затверджено Положення про Державну службу морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України (далі – Положення).

Відповідно до підпунктів 15, 16, 17 пункту 4 Положення Адміністрація судноплавства відповідно до покладених на неї завдань:

здійснює ліцензування господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів внутрішнім водним, морським транспортом;

здійснює контроль за додержанням ліцензійних умов під час провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів внутрішнім водним, морським транспортом;

видає розпорядження про усунення суб'єктами господарювання порушень ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів внутрішнім водним, морським транспортом.

Постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 № 609 затверджено Перелік органів ліцензування. Відповідно до пункту 21¹ зазначеного Переліку Адміністрація судноплавства видає ліцензії на вид господарської діяльності «перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів внутрішнім водним, морським транспортом».

Постановою Кабінету Міністрів України від 23.12.2015 № 1186 затверджено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів внутрішнім водним, морським транспортом (далі – Ліцензійні умови).

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру»» внесені зміни, серед іншого, до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі – Закон) в частині його приведення у відповідність до вимог Закону України «Про адміністративну процедуру», зокрема щодо:

- термінології (припинення дії ліцензії повністю або частково, недостовірні дані, особливості ліцензування);
- принципів ліцензування (принцип екстериторіальності);

- рішень, що можуть бути прийняті органами ліцензування за результатом розгляду заяв з документами, а також повідомлень, подання яких до органу ліцензування передбачено законом;

- процедури прийняття, виконання та оскарження (адміністративних актів) органів ліцензування.

Пунктом 4 частини першої статті 1 Закону визначено, що термін ліцензійні умови вживаються в такому значенні - нормативно-правовий акт Кабінету Міністрів України, іншого уповноваженого законом органу державної влади, положення якого встановлюють вичерпний перелік вимог до провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, обов'язкових для виконання ліцензіатом, та вичерпний перелік документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії.

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 6 Закону орган ліцензування для цілей цього Закону за відповідним видом господарської діяльності отримує та розглядає заяву з документами, а також повідомлення, подання яких до органу ліцензування передбачено законом, і за результатом їх розгляду приймає рішення про:

- залишення заяви без розгляду;
- видачу ліцензії або відмову у видачі ліцензії;
- переоформлення ліцензії;
- зупинення дії ліцензії повністю або частково;
- відновлення дії ліцензії повністю або частково;
- припинення дії ліцензії повністю або частково;
- розширення провадження виду господарської діяльності ліцензіатом;
- видачу інших документів, визначених законом, що стосуються повноважень органу ліцензування.

З метою приведення у відповідність Ліцензійних умов, до вимог статей 6, 16 Закону є необхідність у внесення змін до абзацу другого пункту 4 Ліцензійних умов.

Також, з метою приведення у відповідність Ліцензійних умов до вимог абзацу першого частини другої статті 15 Закону запропоновано відповідні зміни до пункту 7 Ліцензійних умов.

Крім того, частиною дев'ятою статті 9 Закону визначено перелік вимог до ліцензійних умов обумовлені особливостями провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

Зокрема, абзац третій пункту 4 частини дев'ятої статті 9 Закону встановлює технологічні вимоги щодо доступності місць провадження господарської діяльності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

З метою приведення Ліцензійних умов до вимог абзацу третього пункту 4 частини дев'ятої статті 9 Закону, запропоновано відповідні зміни.

Частиною одинадцятою статті 9 Закону визначено, що ліцензійними умовами встановлюються зміст та форма:

- 1) заяв про отримання, переоформлення ліцензії, зупинення та відновлення дії ліцензії повністю або частково, розширення провадження виду господарської діяльності ліцензіатом, припинення дії ліцензії повністю або частково;
- 2) відомостей, що додаються до заяви про отримання ліцензії;
- 3) опису документів, що подаються для отримання ліцензії;
- 4) документів щодо кожного місця провадження господарської діяльності.

Частиною другою статті 11, частиною дванадцятою статті 15 та частиною двадцять другою статті 16 Закону визначено вимоги до заяв, що подаються здобувачами ліцензії та ліцензіатами до органу ліцензування.

Враховуючи зазначене, є необхідність у внесенні змін до Ліцензійних умов щодо затвердження змісту та форми заяв про отримання ліцензії / розширення провадження виду господарської діяльності, про переоформлення ліцензії, про зупинення дії ліцензії повністю або частково, про відновлення дії ліцензії повністю або частково, про припинення дії власної ліцензії повністю або частково.

Крім того, частиною дев'ятою статті 9 Закону встановлено, що вимоги ліцензійних умов мають бути обумовлені особливостями провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, та включають, зокрема:

- кадрові вимоги щодо мінімальної кількості працівників за окремими посадами (у разі якщо це зумовлено особливостями провадження певного виду господарської діяльності, встановлюються вимоги щодо наявності у певних працівників відповідної освіти, кваліфікації та (або) стажу роботи, зокрема у фізичних осіб - підприємців, мінімальної частки кваліфікованих працівників за певними посадами, які уклали трудові договори з ліцензіатом) (абзац другий пункту 2);

- організаційні вимоги щодо провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, виключно в межах місць провадження господарської діяльності, зазначених у відомостях про них, поданих до органу ліцензування згідно з вимогами ліцензійних умов, використання виключно таких місць у провадженні виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, крім випадків, передбачених законом (абзац п'ятий пункту 3).

Частиною першою статті 50 Кодексу торговельного мореплавства України встановлено, що мінімальний склад екіпажу, при якому допускається вихід судна в море, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту, залежно від типу, району плавання, призначення судна та відповідно до чинного законодавства України.

Відповідно до пункту 4.1 розділу IV Порядку визначення мінімального складу екіпажу судна, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України 10.11.2014 № 575, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.11.2014 за № 1507/26284, мінімальний склад екіпажу суден визначає чисельність екіпажу, члени якого мають належну кваліфікацію і склад якого достатній для забезпечення безпечної експлуатації судна, дотримання вимог режиму робочого часу і часу відпочинку на борту судна.

Відповідно до частини першої статті 27 Закону України «Про внутрішній водний транспорт» судно (склад суден) допускається до плавання внутрішніми водними шляхами за умови його відповідності встановленим національним законодавством або міжнародними договорами України вимогам щодо безпеки судноплавства, охорони навколишнього природного середовища, до належного рівня підготовки, комплектування і кваліфікації членів екіпажу, наявності безпечних умов для життя та здоров'я пасажирів і членів екіпажу та за наявності відповідних чинних судових документів і документів членів екіпажу.

Таким чином, члени екіпажу судна, які забезпечуватимуть надання відповідних послуг, повинні мати належну кваліфікацію, що підтверджується відповідними документами.

З метою приведення у відповідність Ліцензійних умов, зокрема форми та змісту відомостей, що додаються до заяви про отримання ліцензії, абзацу другому пункту 2 та абзацу п'ятого пункту 3 частини дев'ятої статті 9 Закону, а також вимогам Кодексу торговельного мореплавства України та Закону України «Про внутрішній водний транспорт» пропонується внесення змін до додатку 3 Ліцензійних умов.

Пункти 18 та 28 Ліцензійних умов містять посилання на обов'язкову наявність у ліцензіата договорів обов'язкового страхування за видами страхування, визначеними статтею 7 Закону України від 07.03.1996 № 85/96-ВР «Про страхування».

Пунктом 2 розділу XV «Прикінцевих та перехідних положень» Закону України від 18.11.2021 № 1909-IX «Про страхування» визнано таким, що втратив чинність з дня введення в дію цього Закону, Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР «Про страхування».

З метою виконання положень Закону України від 18.11.2021 № 1909-IX «Про страхування» є необхідність у внесенні змін до пунктів 18 та 28 Ліцензійних умов.

Також, в ході практичного застосування Ліцензійних умов, Адміністрацією судноплавства розроблено пропозиції щодо їх удосконалення.

Видача ліцензії, у Законі вживається в такому значенні - надання суб'єкту господарювання права на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, шляхом

прийняття органом ліцензування рішення про видачу ліцензії, про що робиться запис у ліцензійному реєстрі (пункт 1⁻¹ частини першої статті 1 Закону).

Пунктом 5 частини першої статті 1 Закону визначено, що термін ліцензія вживаються в такому значенні - право суб'єкта господарювання на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

Ліцензійними умовами не визначено частин виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, яку суб'єкт господарювання може отримати.

Проектом акта передбачається надання можливості суб'єктам господарювання отримати ліцензію на частину виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, що відповідає вимогам Закону.

Розроблення та прийняття проекту постанови щодо внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів внутрішнім водним, морським транспортом обумовлено необхідністю приведення у відповідність Ліцензійних умов до Законів України «Про страхування» від 18.11.2021 № 1909-IX, «Про адміністративну процедуру» від 17.02.2022 № 2073-IX, «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 № 222-VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру»» від 10.10.2024 № 4017-IX.

Основні групи (підгрупи) на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів.

Проблеми, які пропонується врегулювати в результаті прийняття змін до регуляторного акта, є важливими і не можуть бути вирішені за допомогою ринкових механізмів, оскільки, зазначені питання регулюється виключно нормативно-правовими актами.

II. Цілі державного регулювання

Метою прийняття запропонованих змін до Ліцензійних умов є виконання норм Законів України «Про страхування» від 18.11.2021 № 1909-IX, «Про адміністративну процедуру» від 17.02.2022 № 2073-IX, «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 № 222-VIII, «Про внесення змін до

деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру»» від 10.10.2024 № 4017-IX.

Також, проєкт акта спрямований на врегулювання проблемних питань визначених у попередньому розділі аналізу регуляторного впливу.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Збереження існуючої нормативно-правової бази.	У такому випадку порядок організації діяльності суб'єктів господарювання, в сфері провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів внутрішнім водним, морським транспортом не відповідатиме вимогам Законів України «Про страхування» від 18.11.2021 № 1909-IX, «Про адміністративну процедуру» від 17.02.2022 №2073-IX, «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 №222-VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру»» від 10.10.2024 № 4017-IX.
Альтернатива 2 Прийняття проєкту регуляторного акта.	У разі прийняття проєкту постанови щодо внесення змін до Ліцензійних умов забезпечить дотримання та приведення у відповідність нормативно-правового акту до Законів України «Про страхування» від 18.11.2021 № 1909-IX, «Про адміністративну процедуру» від 17.02.2022 №2073-IX, «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 №222-VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру»» від 10.10.2024 № 4017-IX.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Збереження чинного законодавства	Вигоди відсутні, не сприятиме приведенню нормативно-правового акту до законодавства	Бюджетні витрати не передбачаються

Альтернатива 2 Прийняття проєкту регуляторного акта	Забезпечить дотримання вимог Законів України «Про страхування» від 18.11.2021 № 1909-IX, «Про адміністративну процедуру» від 17.02.2022 №2073-IX, «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 №222-VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру»» від 10.10.2024 № 4017-IX.	Бюджетні витрати не передбачаються
---	--	------------------------------------

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Збереження чинного регулювання	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта	Забезпечить відповідність Ліцензійних умов вимогам Законів України «Про страхування» від 18.11.2021 № 1909-IX, «Про адміністративну процедуру» від 17.02.2022 №2073-IX, «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 №222-VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру»» від 10.10.2024 № 4017-IX.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	21	16	71	670	778

Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	3	2	9	86	100%
--	---	---	---	----	------

* В кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання внесено відомості щодо суб'єктів господарювання, адреса яких АР Крим та м. Севастополь.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Збереження чинного регулювання	Вигоди відсутні, оскільки така ситуація призведе до не дотримання вимог Законів України «Про страхування» від 18.11.2021 № 1909-IX, «Про адміністративну процедуру» від 17.02.2022 №2073-IX, «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 №222-VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру»» від 10.10.2024 № 4017-IX.	Відсутні
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта	Прийняття проєкту регуляторного акта забезпечить відповідність Ліцензійних умов Законам України «Про страхування» від 18.11.2021 № 1909-IX, «Про адміністративну процедуру» від 17.02.2022 №2073-IX, «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 №222-VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру»» від 10.10.2024 № 4017-IX.	Відсутні

Витрати суб'єктів господарювання великого і середнього бізнесу:

Запропоновані зміни не покладають на суб'єктів господарської діяльності додаткових витрат, ніж ті, що здобувачі ліцензії та ліцензіати здійснюють відповідно до чинних Ліцензійних умов.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Збереження чинного регулювання	1	Чинна нормативна-правова база, яка встановлює умови для здобувачів ліцензії та ліцензіатів, не відповідатиме Законам України «Про страхування» від 18.11.2021 № 1909-IX, «Про адміністративну процедуру» від 17.02.2022 №2073-IX, «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 №222-VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру»» від 10.10.2024 № 4017-IX. Цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта	4	Дозволить привести у відповідність Ліцензійні умови до Законів України Законів України «Про страхування» від 18.11.2021 № 1909-IX, «Про

		адміністративну процедуру» від 17.02.2022 №2073-IX, «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 №222-VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру»» від 10.10.2024 № 4017-IX. Цілі державного регулювання досягаються повною мірою.
--	--	---

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Збереження чинного регулювання	Вигоди відсутні.	Бюджетні витрати відсутні. Прогнозовані сумарні витрати суб'єктів господарювання середнього великого та малого підприємництва – витрати щодо сплати на отримання ліцензії.	У разі залишення існуючої ситуації без змін проблема продовжує існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта	Високі, а саме: прийняття проекту регуляторного акта забезпечить дотримання вимог	Прогнозовані бюджетні витрати на реалізацію регуляторного акта відсутні. Сумарні витрати суб'єктів господарювання середнього великого та малого	Зазначений спосіб регулювання повністю відповідає вимогам законодавства України і є найбільш доцільним і ефективним, що дає змогу

	Законів України «Про страхування» від 18.11.2021 № 1909-IX, «Про адміністративн у процедуру» від 17.02.2022 №2073-IX, «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 №222-VIII, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративн у процедуру»» від 10.10.2024 № 4017-IX. Цілі досягнуті повною мірою.	підприємництва на реалізацію регуляторного акта складатимуть витрати щодо сплати на отримання ліцензії.	повною мірою досягнути поставленої мети державного регулювання.
--	--	---	---

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Реалізація поставлених цілей забезпечується шляхом прийняття змін до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів внутрішнім водним, морським транспортом».

Заходами, які необхідно здійснити для реалізації вказаних цілей, є:

- проведення суб'єктами господарювання (ліцензіатами) підготовчої роботи щодо виконання Ліцензійних умов, визначених пунктами 18, 22¹, 28, 31 запропонованими в проєкті постанови про внесення змін до Ліцензійних умов;

- видача ліцензії здобувачем ліцензії на частини виду господарської діяльності «перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів внутрішнім водним, морським транспортом»;

- здійснення діяльності ліцензіата відповідно до вимог Ліцензійних умов.

Ефективність запропонованого регуляторного акта забезпечуватиметься встановленням вимог до суб'єктів господарювання, які надають послуг з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів внутрішнім водним, морським транспортом.

Державний нагляд (контроль) за додержанням Ліцензійних умов здійснює Державна служба морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проекту постанови не потребує фінансових витрат від органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування, проте потребує фінансових витрат від суб'єктів господарювання на сплату за видачу ліцензії та на підготовку документів для подачі їх до органу ліцензування.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується у часі, що дасть змогу досягти цілей державного регулювання.

Проект регуляторного акта набирає чинності з дня його офіційного опублікування, окрім пунктів 5, 6, 7, 8 запропонованих Змін до Ліцензійних умов, враховуючи частину третю статті 9 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності».

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Після набрання чинності зазначеним проектом постанови Кабінету Міністрів України результативність акта визначатиметься такими показниками:

1) кількістю заяв про отримання ліцензії на провадження частини господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню;

2) кількістю суб'єктів господарювання, які отримають ліцензію на частину виду господарської діяльності;

3) кількість суб'єктів господарювання (ліцензіатів), на яких поширюється дія акта:

суб'єкти господарювання - 778;

4) рівень поінформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень регуляторного акта - високий, оскільки проєкт регуляторного акта розміщено на офіційному вебсайті Державна служба морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України;

5) час, що витрачається на суб'єктів господарювання, пов'язаний з виконанням акта, - постійно.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності застосування цього регуляторного акта здійснюватиметься Державною службою морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено через рік після набрання чинності цим регуляторним актом шляхом опрацювання пропозицій від суб'єктів господарювання, які надходитимуть до проєкту регуляторного акта.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється через два роки після набрання чинності цим регуляторним актом, у результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстежень.

Періодичні відстеження результативності регуляторного акта здійснюються раз на кожні три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження результативності цього регуляторного акта.

Проведення відстеження результативності цього регуляторного акта буде здійснюватися за допомогою статистичного методу та за допомогою статистичних даних.

У разі необхідності будуть вноситись додаткові зміни до регуляторного акта.

В.о. Голови Державної служби
морського і внутрішнього водного
транспорту та судноплавства України

Олег ЛИПОВИЙ